

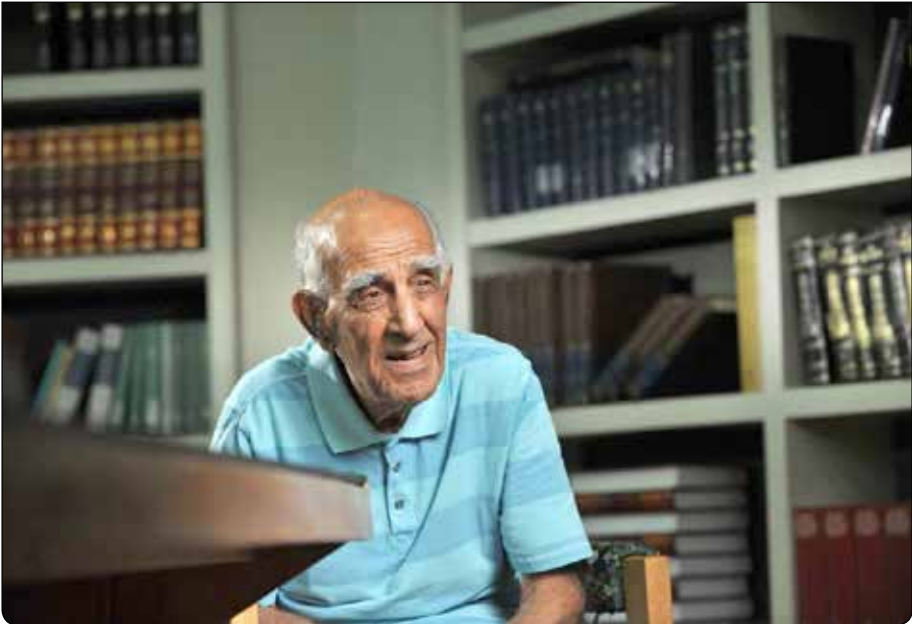
دانشمندان برای نخستین بار موفق به فیلم‌برداری از یک ماهی مرکب عظیم الجثه در محیط طبیعی خود شده‌اند. این اتفاق حدود ۱۰۰ سال پس از کشف اولیه این گونه رخ داده و گواهی بر آن است که اقیانوس چقدر وسیع و مرموز است.

به گزارش اقتصادسرآمد، این ماهی مرکب با وجود جثه بزرگ خود، یک بچه ماهی محسوب می‌شود. طول آن حدود ۱۱٫۸ اینچ است، در حالی که یک ماهی مرکب بالغ می‌تواند تا ۲۳ فوت طول و تا ۱۱۰۰ پوند وزن داشته باشد. آنها سنگین‌ترین بی‌مهرگان روی کره زمین هستند. کاوشگران در حال کاوش در اقیانوس اطلس جنوبی به عنوان بخشی از یک ماموریت ۳۵ روزه برای یافتن حیات دریایی جدید بودند که این ماهی مرکب جوان را در عمق نزدیک به ۲۰۰۰ فوتی شکار کردند.

دکتر میشل تیلور (Michelle Taylor)، دانشمند ارشد این پروژه می‌گوید که تیم تحقیقاتی در ابتدا مطمئن نبودند که این موجود یک ماهی مرکب عظیم الجثه باشد، اما به هر حال از آن فیلم گرفتند، چرا که زیبا و غیر عادی بود. سپس این فیلم و ماهی مرکب بودن این موجود توسط پژوهشگر دیگری تأیید شد. دکتر کت بولستاد (Kat Bolstad) می‌گوید: دیدن اولین فیلم از یک ماهی مرکب نوجوان و عظیم الجثه، هیجان انگیز است. فکر می‌کنم آنها هیچ تصویری از وجود انسان ندارند.

اغلب ماهی‌های مرکب عظیم الجثه‌ای که در طبیعت یافت می‌شوند، بی‌جان و در شکم نهنگ‌ها دیده شده‌اند. همچنین بزرگسالان این گونه در حال مرگ و در نزدیکی سطح اقیانوس مشاهده شده‌اند، اما این اولین بار است که از یک نمونه در محیط طبیعی خود فیلم‌برداری می‌شود. محققان می‌گویند ما حتی چیز زیادی در مورد چرخه زندگی آنها نمی‌دانیم، به جز این واقعیت که ماهی‌های مرکب نوجوان، شفاف هستند و ماهی‌های مرکب بالغ اینگونه نیستند.

موزه تاریخ طبیعی آمریکا می‌گوید تخمین جمعیت این گونه در جهان دشوار است. پژوهشگران می‌گویند این باور نکرده‌نی است که ما هنوز چقدر از اقیانوس خودمان در سال ۲۰۲۵ بی‌اطلاع هستیم. فقط یک پنجم کف اقیانوس ها نقشه‌برداری شده است.

نگاره فرهنگ دریایی- صادق رحمانی-

بیست‌وهفتمین روز از فروردین‌ماه سال جاری هم‌مان با ششمین سالگرد درگذشت استاد احمد اقتداری بود. او زاده ۳خرداد۱۳۰۴- درگذشته به تاریخ ۲۷فروردین ۱۳۹۸ بود که با نسام احمدخان اقتداری نیز شناخته می‌شود. ایران‌شناس، پژوهشگر خلیج‌فارس و جغرافیای تاریخی و فرهنگی مناطق جنوبی ایران و استاد دانشگاه ایرانی بود.

به گزارش روزنامه دریایی اقتصاد سرآمد، استاد احمد اقتداری از خاندان خوانین گراش در دوران قاجار بود و منصب‌هایی چون ریاست اداره فرهنگ لارستان و شهرداری لار را در جوانی برعهده داشت. همچنین سابقه نامزدی برای نمایندگی مجلس شورای ملی از حوزه لارستان، تدریس در دانشگاه تهران و ریاست دفتر مطالعات خلیج‌فارس در مرکز دایره‌المعارف بزرگ اسلامی از دیگر سمت‌هایی است که در زندگینامه اقتداری به چشم می‌خورد.

صادق رحمانی، وصی فرهنگی اندیشه و آثار شادروان اقتداری در نوشتاری برای رسانه هفت‌برکه به ۲۷نکته شاخص درباره زندگی و آثار استاد احمدخان اقتداری پرداخته است که روزنامه دریایی اقتصاد سرآمد برای معرفی این شخصیت ویژه فرهنگی خلیج‌فارس به مخاطبان و خوانندگان خود، این مطلب را بازنشر کرده که در ادامه می‌خوانید.

بیست‌وهفتم فروردین سالروز وفات احمد اقتداری، نویسنده و محقق برجسته جنوب ایران و خلیج‌فارس است. او در قبرستان آل‌دهباشی گراش مدفون است و برماست که هر ساله یاد و نام او را گرامی بداریم. ۲۷نکته درباره او را که برخی از آن تجربه شخصی نگارنده است، با یاد او برای مطالعه دوستداران فرهنگ و اندیشه ایران‌دوستی او تقدیم می‌شود.

۱- احمد اقتداری در سال ۱۳۰۴ خورشیدی از پدر و مادر گراشی در لار به دنیا آمد. در سال ۱۳۲۳ خورشیدی با دختر قهرمان‌خان در گراش ازدواج کرد و حاصل ازدواج او سه‌دختر به نام‌های میترا، امید و آرزو و پسری با نام افشین است. امید و آرزو در تهران زندگی می‌کنند. قهرمان‌خان در ۱۰۴سالگی در سال ۱۳۷۰ در گراش فوت کرد و در گورستان آل‌دهباشی به خاک سپرده شد.

۲- اولین باری که از زادگاهش بیرون رفت برای خدمت وظیفه‌عمومی در سال ۱۳۲۵ خورشیدی بود و اولین کتابی که نوشت، کتاب «فرهنگ لارستانی» نام داشت که در سال ۱۳۳۴ شمسی چاپ شد. کتاب «لارستان کهن» نیز مدتی بعد منتشر شد. این دوکتاب سال ۱۳۷۱ در انتشارات جهان معاصر در یک مجلد چاپ مجدد شد.

۳- در سال ۱۳۲۹ شمسی با دوتن از پژوهشگران تاریخ و فرهنگ ایران‌زمین؛ یعنی ایرج افشار یزدی و منوچهر ستوده، در مسیر کوهستان آشنا شد و این آشنایی به دوستی و فعالیت‌های تحقیقی انجامید.

۴- در سال ۱۳۴۲ کاندیدای نمایندگی لارستان شده بود، اما به دلیل فشار برخی مخالفان او و شکایت بردن

به دربار، دستور داده شد که اقتداری انصراف بدهد و به جای او، حسین خطیبی-رئیس جمعیت شیر و خورشید ایران-برای وکالت لارستان در نظر گرفته شد.

۵- یکی،دو سال پس از انقلاب بازنشسته شد و پس از بازنشستگی به سفر و تحقیق پرداخت. در سال ۱۳۶۵ به اروپا و آمریکا رفت، اما به گفته خودش در صفحه۱۸۸ کتاب «کاروان عمر»، هیچ چیز در آنجا برایش لذت‌بخش نبود. او توانست بی‌یاد ایران عمر بگذراند و نوشت: «به یاد درهای خودم و خانواده‌ام نیستم، اما به یاد وطنم آنی و لحظه‌ای بی‌خیال و بی‌اندوه به‌سر نمی‌برم.»

۶- اولین بار که او را دیدم در موسسه باستان‌شناسی دانشگاه تهران بود. بعدها خیلی صمیمی شدیم و چند کتاب را در نشر همسایه منتشر کردیم. یک‌بار برای چاپ دیوان ششیدای گراشسی به قم آمد و با دقت و حوصله اصل کتاب را تصحیح و غلط‌گیری می‌کرد؛ کاری که از حوصله من خارج بود.

۷- هزینه چاپ کتاب «گل و برگ» و «دیوان ششیدای گراشی» را از فامیل گرفت و به تعداد هزینه‌ای که کرده بودند، برای آن‌ها کتاب فرستاد.

۸- از نظر مالی با پول بازنشستگی زندگی را به‌سر می‌برد و مقداری نیز سپرده در بانک داشت. در طول ۲۵سال آشنایی و دوستی، یک‌بار مرا به رستوران پردیس بالای چهارراه «پارک وی» تهران دعوت کرد.

۹- به پاکیزگی مالی خیلی اعتقاد داشت. ۱۰- در منطقه کامرانیه خانه‌ای ۵۰۰متری داشت؛ در همسایگی ایرج افشار. آن را فروخت و برای فرزندان‌ش هر کدام یک‌دستگاه آپارتمان خرید.

۱۱- وقتی ایرج افشار در بیمارستان جم در خیابان شهیدمطهری تهران بستری بود، هر روز به دیدارش می‌شناخت. یک‌بار من هم به هوای دیدن آقای اقتداری به بیمارستان رفتم. دیدم آقای اقتداری مثل همیشه با لباس‌های مرتب و کراوات روی صندلی در سالن انتظار نشسته است. سلام و احوالپرسی کردم. گفت به دلیل وضعیت آقای افشار اجازه ملاقات نمی‌دهند، ولی من هر روز می‌آیم اینجا ساعتی را می‌نشینم و به خانه برمی‌گردم. ۱۲- سال‌هایی را که ایرج افشار زنده بود، باتوقش دفتر مجله آینده در موقوفات دکتر محمود افشار یزدی بود. بعدها و تا روزهای آخر عمر به دایره‌المعارف بزرگ اسلامی می‌رفت. روزهای آخر آقای دکتر کیانوش کیانی‌هفت‌لنگ همیشه در کنار احمد اقتداری قرار داشت.

۱۳- اقتداری کتابخانه‌اش را به نسام خلیج‌فارس و به دایره‌المعارف بزرگ اسلامی هدیه کرد. شرح اهدای کتابخانه در ورودی محل دایره‌المعارف اسلامی بر لوح فلزی نگاشته شده است. سردیس او نیز در همان جاقرار دارد.

۱۴- همیشه برای رفتن به محل تحقیق یسا ملاقات با دانشجویان-چه در ساختمان موقوفات دکتر افشار واقع در چهارراه کلنل پسیان و چه در دایره‌المعارف بزرگ اسلامی در کاشانک- پای پیاده می‌رفت.

«روزنامه سرآمد» به مناسب سالروز درگذشت استاد احمد

اقتداری منتشر می‌کند

زنده یاد اقتداری پدر مطالعات خلیج فارس

۲۷نکته درباره زندگی و آثار احمدخان اقتداری، پدر

مطالعات خلیج فارس

۲۲- دو ویژگی مهم اقتداری: رسیدگی به امور منزل و حمایت از سلامت و تحصیل فرزندان و دوم گردشگری برای شناخت ایران.

۲۳- رضا رشیدیان با مستند «به ایران جاودانی‌ام» که بارها و بارها از شبکه‌های مختلف سیما پخش شد، در بازتاب و انتشار اندیشه، زندگی و کار احمد اقتداری حرکت مؤثری انجام داد. کار او قابل ستایش است. خاطرات او از زمان فیلمبرداری و تدوین این مستند شنیدنی است.

۲۴- درباره احمد اقتداری پس از کناره‌گیری از سیاست در سال ۱۳۴۴ خورشیدی به فرهنگ و اندیشه روی آورد و در طی این سال‌ها بیش از ۳۰عنوان کتاب را نوشت یا به تصحیح و تحشیه آن پرداخت. بسیاری از عناوین آن مربوط به خلیج‌فارس و فرهنگ ساحل‌نشینان آن است. نزدیک به ۲۰۰مقاله نیز درباره مباحث مختلف ادبی، نقد و بررسی کتاب و تاریخ در مجلات مختلف منتشر کرده است.

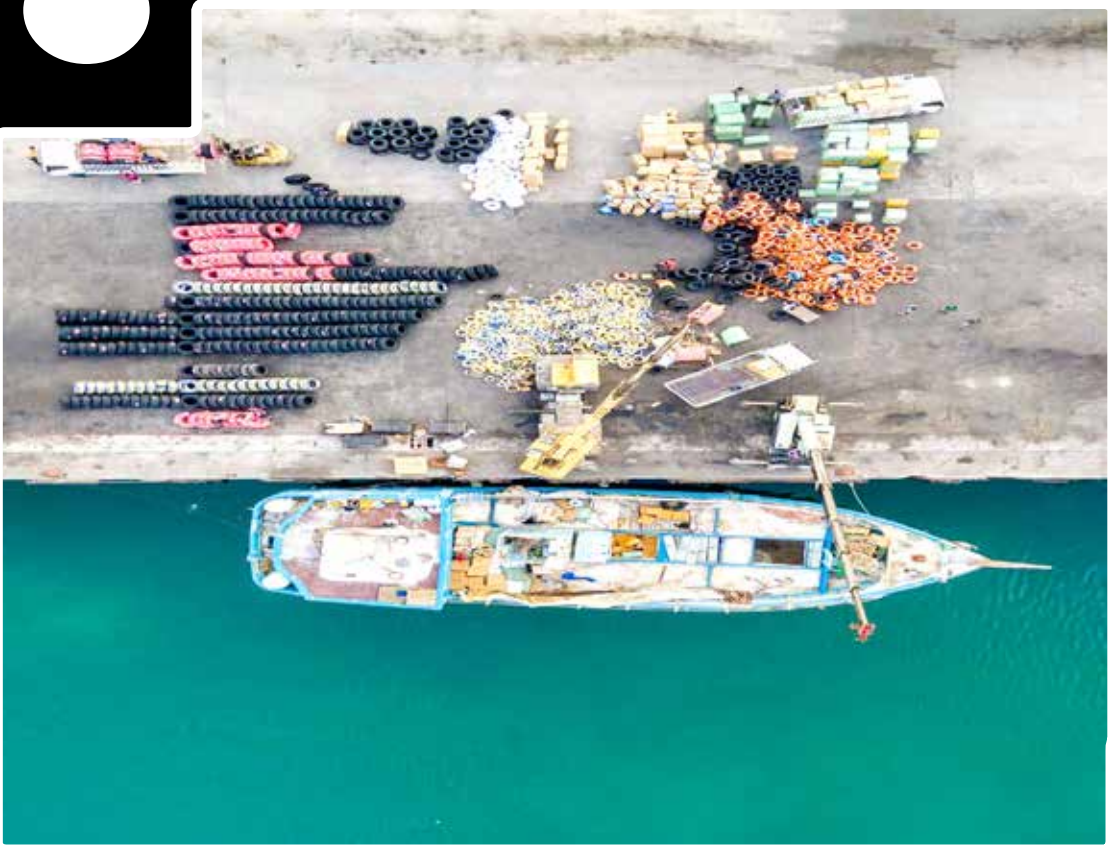
۲۵- طبق آخرین اظهارنظری که خانم امید اقتداری داشت، اصل نوشته‌های احمد اقتداری در مرکز دایره‌المعارف بزرگ اسلامی محفوظ است.

۲۶- اقتداری به دلیل مسافرت و گردش برای شناخت زوایای مختلف ایران در طول زندگی اتومبیل‌هایی داشت که مناسب برای سفر بود. یک‌بار شیشه جلوی اتومبیلش ترک کوچکی برداشته بود و با هم برای تعمیر آن به خیابان امام در قم رفتم. تعمیرکار که جوان بود، گفت: جناب! من جوری بسنجی وار برات درست می‌کنم که مشکل کامل کامل برطرف شود. احمد اقتداری گفت: یعنی اگه بسنجی نبودی کار ما را ناقص تحویل می‌دادی؟

۲۷- جدیدترین کتاب‌هایی که از احمد اقتداری و پس از مرگ او منتشر شد، این دو کتاب است: «گناه نابخشودنی جدایی بحرین از ایران» در انتشارات دایره‌المعارف بزرگ اسلامی و چاپ مجدد «سفرنامه سدیدالسلطنه» در بنیاد موقوفات دکتر محمود افشار که به‌گونه‌ای نفیس و متحف چاپ شده است.

بدون شرح

قاب دوربین

عکس: اصغر بشارتی